Civillietas Nr.C30699021
Lietvedības Nr.C-0942-22/22
ECLI:LV:RVPT:2022:0503.C30699021.20.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2022.gada 3.maijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa:
tiesnesis R.Silakalns,
ar tiesas sēdes sekretāri E.Kalniņu,
piedaloties prasītājai /pers. A/, atbildētājiem MSIA "/Nosaukums A/" administratorei Ligitai Dārzniecei, Latvijas Republikai LR Tieslietu Ministrijas personā pilnvarotajai pārstāvei /pers. C/, izskatīja atklātā tiesas sēdē Rīgā, Abrenes ielā 8, civillietu /pers. A/ prasībā pret MSIA "/Nosaukums A/" administratori Ligitu Dārznieci un Latvijas Republiku par materiālo zaudējumu piedziņu un morālā kaitējuma piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2020.gada 9.novembrī tika saņemts /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) prasības pieteikums pret MSIA "/Nosaukums A/" administratori Ligitu Dārznieci un Latvijas Republiku (turpmāk – Atbildētājas) par materiālo zaudējumu, morālā kaitējuma un tiesāšanās izdevumu piedziņu.

No prasības pieteikumā norādītā un prasības pieteikumam pievienotajiem dokumentiem redzams, ka ar Zemgales apgabaltiesas 2017.gada 31.oktobra spriedumu civillietā Nr.C07035711 atzīti par spēkā neesošiem starp Prasītāju un SIA "/Nosaukums A/" noslēgtie aizdevuma līgumi: /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs A/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs B/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs C/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs D/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs E/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs F/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs G/ un /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs H/, no Prasītājas par labu maksātnespējīgajai SIA "/Nosaukums A/" piedzīts izsniegtais aizdevums EUR 53884,16 apmērā un nepamatoti saņemtie naudas līdzekļi EUR 14228,72 apmērā, kopā EUR 68112,88 apmērā, kā arī no Prasītājas valsts ienākumos piedzīta valsts nodeva EUR 1836,77 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 111,41 apmērā.

Kā izriet no Prasītājas prasības pieteikumā norādītā, tad Prasītājas ieskatā maksātnespējīgās SIA "/Nosaukums A/" administratore Ligita Dārzniece iesniegusi prettiesisku pieteikumu ar nodomu nepamatoti izspiest naudas līdzekļus no Prasītājas, līdz ar to nav godprātīgi pildījusi savus pienākumus, kā arī tiesā sniegusi nepatiesas un pretrunīgas ziņas, izmantojusi savu dienesta stāvokli un ietekmējusi liecinieku, kas būtiski ietekmējis Zemgales apgabaltiesas 2017.gada 31.oktobra spriedumu civillietā Nr.C07035711.

Tāpat, no Prasītājas prasības pieteikumā norādītā izriet, ka Prasītājai piederošais nekustamais īpašums -/adrese A/, kadastra numurs /kadrastra numurs/ (turpmāk – Nekustamais īpašums), pamatojoties uz izsniegto izpildu rakstu par Zemgales apgabaltiesas 2017.gada 31.oktobra spriedumu civillietā Nr.C07035711, tika pārdots zvērināta tiesu izpildītāja rīkotajā izsolē.

Ievērojot minēto, kā arī pamatojoties uz Maksātnespējas likuma (turpmāk – MNL) 29., 30.pantu un Civillikuma (turpmāk – CL) 1635., 1784.pantā noteikto, prasībā lūgts piedzīt no Atbildētājām prasītājas labā zaudējumus par nelikumīgu Nekustamā īpašuma, atsavināšanu EUR 500 000,00 apmērā, morālā kaitējuma atlīdzību EUR 200 000,00 apmērā un tiesāšanās izdevumus EUR 70 000,00 apmērā.

Tiesā saņemti Atbildētājas MSIA "/Nosaukums A/" administratores Ligitas Dārznieces rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas /datums/lēmumu tika ierosināta SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas procesa lieta.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas /datums/lēmumu par SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas procesa administratori tika iecelta Atbildētāja Ligita Dārzniece.

Atbildētāja kā SIA "/Nosaukums A/" administratore griezās tiesā ar prasības pieteikumu pret Prasītāju, jo uzskatīja, ka ir pietiekams pamats prasības celšanai. Šādas tiesības Atbildētājai paredzēja Civilprocesa likums (turpmāk – CPL) 1.pants, bet kā pienākumu šādi rīkoties Atbildētājai uzlika MNL.

Tika ierosināta civillietu Nr.C07035711 un lieta tika skatīta gan pirmajā, gan otrajā instancē, bet kasācijas instance atteica ierosināt kasācijas tiesvedību.

Tiesa civillietā Nr.C07035711 nolēma piedzīt no Prasītājas kopā EUR 68 112,88.

Kad spriedums stājās spēkā, tad izpildu raksts tika iesniegts izpildei Zemgales apgabaltiesas zvērinātam tiesu izpildītājam Jurim Šnepstam, kurš arī saskaņā ar CPL noteikumiem veica parāda piedziņas darbības.

Kā izriet no prasītājas prasības pieteikumā izklāstītajiem apstākļiem, tad Prasītājas prasība ir celta tieši par to, ka tiesa civillietā Nr.C07035711 apmierināja prasību par labu SIA "/Nosaukums A/" un zvērināts tiesu izpildītājs, pamatojoties uz tiesas izsniegto izpildu rakstu veica piedziņas darbības.

Atbildētājas darbībās vērsties ar prasības pieteikumu tiesā nav konstatējams neviens no iepriekš minētajiem priekšnoteikumiem, lai tiktu konstatēta zaudējumu nodarīšana Prasītājai saistībā ar Atbildētājas rīcību.

Ņemot vērā to, ka Atbildētāja nekad nav pārdevusi Nekustamo īpašumu, tad Atbildētājai nav saprotams Prasītājas lūgums tiesai.

Atbildētāja norāda, ka Prasītāja jau vairākkārt tika izsūtījusi dažādām iestādēm sūdzības par jautājumiem, kas atspoguļoti prasības pieteikumā. Visas iestādes ir vērtējušās iesniegtās sūdzības, pieprasījušas no Atbildētājas dažādus materiālus un atzinušas Prasītājas sūdzības par nepamatotām.

Līdz ar to prasības pieteikums ir pilnībā nepamatots. Nav saprotams prasījuma faktiskais un tiesiskais pamats. Ņemot vērā minēto, Atbildētāja lūdz pilnībā noraidīt prasību.

Tiesā saņemti Atbildētājas Latvijas Republikas LR Tieslietu Ministrijas personā rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka prasības tiesvedības jēga un būtība galvenokārt izpaužas prasītāja celtajās pretenzijās pret atbildētāju, norādot, ka tieši atbildētājs ir veicis un ir vainojams prasītāja tiesību vai likumīgo interešu aizskārumā. Personu, kura ir atbildētājs, nosaka prasītājs pēc saviem ieskatiem. Tomēr var izrādīties, ka tiesību pārkāpumā vainojama cita persona, nevis prasītāja norādītais atbildētājs. No likuma jēgas izriet, ka šādā gadījumā tiesai prasība jānoraida kā nepamatota, t.i., nav pamata materiāli tiesiskajam prasījumam pret prasītāja norādīto atbildētāju.

Ar Augstākās tiesas 2018.gada 22.marta rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.C07035711 (SKC-794/2018) nolemts atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar Prasītājas kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 31.oktobra spriedumu.

Tādējādi, Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 31.oktobra spriedums civillietā Nr.C07035711 2018.gada 22.martā stājies spēkā un ir izpildāms.

Atbilstoši CPL 348.panta pirmajai daļai tiesas un citus šā likuma 539.pantā norādītos nolēmumus izpilda tiesu izpildītājs. Arī saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 2.pantu zvērināti tiesu izpildītāji veic tiesu un citu institūciju nolēmumu izpildi, kā arī citas likumā noteiktās darbības. Tādējādi visas darbības sprieduma izpildes gaitā veic zvērināts tiesu izpildītājs, nevis Latvijas Republika.

Savukārt, CPL 555.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesu izpildītājs, stājoties pie izpildes, paziņo parādniekam, nosūtot vai izsniedzot paziņojumu, par pienākumu izpildīt nolēmumu 10 dienu laikā.

Katra tiesība izmantojama labā ticībā un atbilstoši katra procesa autonomijai. Likumdevējs ir izveidojis pietiekami efektīvu personu aizsardzības modeli, kādā persona var lūgt savu tiesību aizsardzību. Šīs tiesības Tieslietu ministrijas ieskatā izmantojamas primāri, pirms persona vēršas tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu, jo pastāv liela varbūtība, ka šādā veidā persona panāks taisnīgu tiesisko attiecību noregulējumu.

No prasības pieteikumā norādītā secināms, ka, pamatojoties uz Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 31.oktobra spriedumu civillietā Nr.C07035711, Zemgales apgabaltiesas iecirkņa Nr.111 zvērināts tiesu izpildītājs J.Šņepsts ieviesis izpildu lietu Nr.00265/111/2018, kuras ietvaros vērš piedziņu uz Nekustamo īpašumu. Tāpat no prasības pieteikuma secināms, ka Prasītāja paziņojumu par piedziņas vēršanu izpildes lietā Nr.00265/111/2018 ir saņēmusi, jo par to iebilst prasības pieteikumā.

CPL 632.panta pirmā daļa noteic, ka tiesu izpildītāja darbības sprieduma izpildīšanā vai viņa atteikumu izpildīt šādas darbības, izņemot šā likuma 617.pantā noteikto gadījumu, piedzinējs vai parādnieks, iesniedzot motivētu sūdzību, var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tiesu izpildītāja amata vietas 10 dienu laikā no pārsūdzamās darbības izdarīšanas dienas vai dienas, kad sūdzētājam, kuram nav paziņots par izdarāmās darbības laiku un vietu, kļuvis par to zināms.

Tādējādi normatīvais akts imperatīvi nosaka kārtību tiesu izpildītāju darbību pārsūdzēšanai, paredzot, ka parādniekam CPL 632.panta pirmās daļas kārtībā un noteiktajā terminā ir tiesības iesniegt motivētu sūdzību attiecīgajā rajona (pilsētas) tiesā pēc tiesu izpildītāja amata vietas. Ievērojot, ka prasības pieteikumā prasītāja izsaka iebildumus tieši par zvērināta tiesu izpildītāja J.Šņepsta rīcību sprieduma izpildes gaitā, konkrētajā gadījumā prasītājai bija tiesības vērsties ar sūdzību par Zemgales apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītāja J.Šņepsta darbībām sprieduma izpildē Zemgales rajona tiesā.

Ievērojot iepriekš minēto, Tieslietu ministrija prasību neatzīst un lūdz to noraidīt, jo Prasītāja nepamatoti ir vērsusies tiesā ar prasību pret Latvijas Republiku.

Tiesas sēdē Prasītāja uzturēja celto prasību uz tajā norādītajiem argumentiem, papildus norādot, ka administratore tiesā sagrozīja pierādījumus, kā dēļ Zemgales apgabaltiesa taisīja lietā nepamatotu spriedumu, kā rezultātā Prasītāja zaudēja Nekustamo īpašumu.

Atbildētāja L.Dārzniece uzturēja savus rakstveida paskaidrojumus, papildus norādot, ka strīds jau ir izlemts tiesā ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu.

Atbildētāja Latvijas Republika LR Tieslietu Ministrijas personā pilnvarotā pārstāve uzturēja rakstveida paskaidrojumus, papildus norādot, ka Prasītājai bija tiesības sūdzēties par zvērināta tiesu izpildītāja rīcību tiesā, taču to viņa neizdarīja. Savukārt, vēršoties Tieslietu Ministrijā, nekādi pārkāpumu zvērināta tiesu izpildītāja J.Šņepsta rīcībā konstatēti netika.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausoties pušu, sniegtos paskaidrojumus, pārbaudot un novērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pilnībā noraidāma.

Saskaņā ar CPL 1.pantu, katrai fiziskajai un juridiskajai personai ir tiesības uz savu aizskarto vai apstrīdēto civilo tiesību vai ar likumu aizsargāto interešu aizsardzību tiesā, savukārt, no CPL 93.panta pirmās daļās noteiktā izriet, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, bet atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar CPL 97.panta pirmo daļu, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota ar tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Saskaņā ar CPL 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Lietā nav strīds par to, ka ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas /datums/lēmumu tika ierosināta SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas procesa lieta.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas /datums/lēmumu par SIA /Nosaukums A/ maksātnespējas procesa administratori tika iecelta Atbildētāja Ligita Dārzniece.

Lietā nepastāv arī strīds par to, ka Atbildētāja kā SIA "/Nosaukums A/" administratore vērsās tiesā ar prasības pieteikumu pret Prasītāju, uzskatot, ka ir pietiekams pamats prasības celšanai. Šādas tiesības Atbildētājai paredzēja CPL 1.pants, bet kā pienākumu šādi rīkoties Atbildētājai uzlika MNL tiesību normas.

Atbildētājas rīcības rezultātā tika ierosināta civillieta Nr.C07035711.

Ar Zemgales apgabaltiesas 2017.gada 31.oktobra spriedumu civillietā Nr.C07035711 atzīti par spēkā neesošiem starp Prasītāju un SIA "/Nosaukums A/" noslēgtie aizdevuma līgumi: /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs A/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs B/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs C/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs D/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs E/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs F/, /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs G/ u n /datums/aizdevuma līgums Nr./Numurs H/, no Prasītājas par labu maksātnespējīgajai SIA "/Nosaukums A/" piedzīts izsniegtais aizdevums EUR 53884,16 apmērā un nepamatoti saņemtie naudas līdzekļi EUR 14228,72 apmērā, kopā EUR 68112,88 apmērā, kā arī no Prasītājas valsts ienākumos piedzīta valsts nodeva EUR 1836,77 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 111,41 apmērā (1.sēj.L.L.35-44).

Ar Augstākās tiesas 2018.gada 22.marta rīcības sēdes lēmumu lietā Nr.C07035711 (SKC-794/2018) nolemts atteikt ierosināt kasācijas

tiesvedību sakarā ar Prasītājas kasācijas sūdzību par Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 31.oktobra spriedumu.

Tādējādi, Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 31.oktobra spriedums civillietā Nr.C07035711 2018.gada 22.martā stājies likumīgā spēkā un ir izpildāms.

Likuma par tiesu varu 1.pants noteic, ka Latvijas Republikā līdzās likumdošanas un izpildu varai pastāv neatkarīga tiesu vara un tiesnesis ir neatkarīgs un pakļauts tikai likumam.

Likuma par tiesu varu 10.pants paredz, ka spriežot tiesu, tiesneši ir neatkarīgi un pakļauti tikai likumam. Savukārt, 11.pants noteic, ka Valsts iestādēm, sabiedriskajām un politiskajām organizācijām, citām juridiskajām un fiziskajām personām ir pienākums respektēt un ievērot tiesu neatkarību un tiesnešu neaizskaramību.

Saskaņā ar CPL 203.panta piekto daļu, spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā, un to var atcelt tikai likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā.

Savukārt, atbilstoši minētā panta trešajai daļai pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā lietas dalībnieki, kā arī viņu tiesību pārņēmēji nav tiesīgi citā procesā apstrīdēt tiesas nodibinātos faktus, kā arī no jauna celt prasību par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata (..).

Izskaidrojot CPL 203.panta trešajā un piektajā daļā ietverto normu saturisko jēgumu, tiesību doktrīnā atzīts: „Ar stāšanos spēkā tiesas spriedums iegūst vairākas likumam raksturīgas īpašības. [..]

Tāpat kā likums spēkā stājies tiesas spriedums kļūst visiem obligāts un izpildāms. Turklāt, arī visu personu attieksmei pret tiesas spriedumu jābūt tādai pašai kā pret likumu, proti, visiem jāizturas ar vienādu cieņu gan pret likumu, gan arī pret tiesas spriedumu (likuma „Par tiesu varu" 16.panta ceturtā daļa). [..]

Spēkā esošam tiesas spriedumam savukārt ir vairākas tādas iezīmes, kādu nav likumam. Pie tādām pieder neapstrīdamība un neatceļamība, ekskluzivitāte un prejudicialitāte. Tās ir sprieduma procesuālās sekas vai tā statiskās īpašības atšķirībā no izpildāmības, kas ir sprieduma dinamiskā īpašība vai tā materiāltiesiskās sekas (sk. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28.nod.). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 546.-547.lpp.).

Tādējādi, likumīgā spēkā stājies tiesas sprieduma kļūst visiem obligāts, tas ir saistošs ne tikai prāvniekiem (viņu tiesību pārņēmējiem), kuriem CPL 203.panta trešā daļa aizliedz celt tiesā identisku prasību, bet arī tiesai, izšķirot šo prāvnieku citus strīdus, kam ir sakars ar iepriekš pilnīgi un galīgi izspriesto lietu.

Pie šādiem apstākļiem, Atbildētājas administratores L.Dārznieces darbībās vērsties ar prasības pieteikumu tiesā pret Prasītāju nav konstatējams neviens no priekšnoteikumiem, lai tiktu konstatēta zaudējumu nodarīšana Prasītājai saistībā ar Atbildētājas L.Dārznieces rīcību.

Ņemot vērā to, ka Atbildētāja L.Dārzniece nekad nav pārdevusi Prasītājas Nekustamo īpašumu, pildot iepriekš minēto tiesas spriedumu, tad Atbildētājas rīcība arī nav vērtējama saistībā ar Nekustamā īpašuma pārdošanas apstākļiem.

Atbilstoši CPL 348.panta pirmajai daļai, tiesas un citus šā likuma 539.pantā norādītos nolēmumus izpilda tiesu izpildītājs. Arī saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 2.pantu zvērināti tiesu izpildītāji veic tiesu un citu institūciju nolēmumu izpildi, kā arī citas likumā noteiktās darbības. Tādējādi, secināms, ka visas darbības sprieduma izpildes gaitā veic zvērināts tiesu izpildītājs.

Savukārt, CPL 555.panta pirmā daļa noteic, ka tiesu izpildītājs, stājoties pie izpildes, paziņo parādniekam, nosūtot vai izsniedzot paziņojumu, par pienākumu izpildīt nolēmumu 10 dienu laikā.

Katra tiesība izmantojama labā ticībā un atbilstoši katra procesa autonomijai. Likumdevējs ir izveidojis pietiekami efektīvu personu aizsardzības modeli, kādā persona var lūgt savu tiesību aizsardzību.

No prasībā norādītā secināms, ka, pamatojoties uz Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2017.gada 31.oktobra spriedumu civillietā Nr.C07035711, Zemgales apgabaltiesas iecirkņa Nr.111 zvērināts tiesu izpildītājs J.Šņepsts ieviesa izpildu lietu Nr.00265/111/2018, kuras ietvaros vērsa piedziņu uz Nekustamo īpašumu. Tāpat no prasības secināms, ka Prasītāja paziņojumu par piedziņas vēršanu izpildes lietā Nr.00265/111/2018 ir saņēmusi, jo par to iebilst prasības pieteikumā.

CPL 632.panta pirmā daļa noteic, ka tiesu izpildītāja darbības sprieduma izpildīšanā vai viņa atteikumu izpildīt šādas darbības, izņemot šā likuma 617.pantā noteikto gadījumu, piedzinējs vai parādnieks, iesniedzot motivētu sūdzību, var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tiesu izpildītāja amata vietas 10 dienu laikā no pārsūdzamās darbības izdarīšanas dienas vai dienas, kad sūdzētājam, kuram nav paziņots par izdarāmās darbības laiku un vietu, kļuvis par to zināms.

Tādējādi, normatīvais akts imperatīvi nosaka kārtību tiesu izpildītāju darbību pārsūdzēšanai, paredzot, ka parādniekam CPL 632.panta pirmās daļas kārtībā un noteiktajā termiņā ir tiesības iesniegt motivētu sūdzību attiecīgajā rajona (pilsētas) tiesā pēc tiesu izpildītāja amata vietas.

Ņemot vērā to, ka prasībā Prasītāja, cita starpā, izsaka iebildumus tieši par zvērināta tiesu izpildītāja J.Šņepsta rīcību sprieduma izpildes gaitā, Prasītājai bija tiesības vērsties ar sūdzību par Zemgales apgabaltiesas zvērināta tiesu izpildītāja J.Šņepsta darbībām sprieduma izpildē Zemgales rajona tiesā.

Kā redzams no lietas materiāliem, Prasītāja ir vērsusies ar sūdzībām par Atbildētājas administratores L.Dārznieces rīcību Maksātnespējas kontroles dienestā, kas ar lēmumu konstatēja, ka nav saskatāma prettiesiska rīcības Atbildētājas darbībās (1.sēj.L.L.214-222; 223-228).

Sertificēti nekustamā īpašuma vērtētāji Latvijā darbojas pamatojoties uz biedrības "Latvijas Īpašumu Vērtētāju asociācija" piešķirtu sertifikātu. Iepazīstoties ar publiski pieejamo informāciju[1], nekustamā īpašuma vērtētājs /pers. B/ ir noteiktā kārtībā ieguvis nacionālās akreditācijas institūcijas izsniegtu profesionālās kvalifikācijas sertifikātu /sertifikāts/ atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 23.septembra noteikumiem Nr.559 "Prasības nekustamā īpašuma vērtētāja profesionālajai kvalifikācijai un profesionālās kvalifikācijas sertifikāta izsniegšanas kārtība".

Pie šādiem apstākļiem, atbilstoši Ministru kabineta 2014.gada 23.septembra noteikumu Nr.559 "Prasības nekustamā īpašuma vērtētāja profesionālajai kvalifikācijai un profesionālās kvalifikācijas sertifikāta izsniegšanas kārtība" 49.punktam, jebkurai fiziskai vai juridiskai personai ir tiesības iesniegt sertificēšanas institūcijā sūdzību par sertificētās personas darbu vai informēt sertificēšanas institūciju par šo noteikumu 44., 45. vai 46. punktā minētajiem pārkāpumiem, kurus ir izdarījusi sertificētā persona.

Ievērojot, ka prasības pieteikumā Prasītāja izteikusi iebildumus arī par sertificētu nekustamā īpašuma vērtētāja /pers. B/ rīcību, Prasītājai bija tiesīga iesniegt sertificēšanas institūcijā sūdzību par nekustamā īpašuma vērtētāja rīcību.

Ar jēdzienu zaudējums jāsaprot jebkāds mantas samazinājums, zudums vai bojājums, kā arī peļņas atrāvums, papildu izdevumi un citas mantiski novērtējamas tiesību aizskāruma sekas (Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs, prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Mans īpašums, 1998., 267. lpp.).

CL 1771.pants noteic, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu.

CL 1772.pants noteic, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

CL 1773.pants noteic, ka zaudējums ir tiešs, kad tas ir prettiesīgas darbības vai bezdarbības dabiskās un nepieciešamās sekas, netiešs - kad tas cēlies sagadoties sevišķiem apstākļiem vai attiecībām, nejaušs - kad tā cēlonis ir nejaušs notikums vai nepārvaramā vara.

CL 1775.pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina, bet CL 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Mūsdienu tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākums iestājas tad, kad vienlaicīgi pastāv šādi priekšnoteikumi jeb atlīdzības pamati: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (K.Torgāns. Saistību tiesības I daļa. Rīga, 2006., lpp.209).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 10.pantā noteiktajam sacīkstes principam, puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Civilprocesa likuma 92.pants noteic, ka pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Sacīkstes procesā puses sniedz tiesai informāciju – pierādījumus un argumentus, prezentējot savu lietas skatījumu, un fakti tiek noskaidroti, tiesai vērtējot šo informāciju caur savstarpējo pušu pozīciju, pierādījumu un argumentu kritisku izvērtējumu. Šīs metodes pamatā ir atziņa, ka katra puse ir dabiski ieinteresēta maksimāli pierādīt savu pozīciju un maksimāli izkritizēt pretējās puses pierādījumus un argumentus, tā dabīgā ceļā sniedzot trešajai neitrālajai pusei – tiesai – maksimāli daudz informācijas, lai pieņemtu maksimāli objektīvu lēmumu, un tādējādi tiek noskaidrota patiesība.[2] Latvijas civilprocesuālists V.Bukovskis ir uzsvēris, ka prāvnieku strīdīgās attiecības tiesa apspriež pēc tiem datiem, kurus puses iesniegušas tiesai.

Tādējādi, sacīkstes princips kā civilprocesa vadošais princips ir vērsts uz lietas dalībniekiem, kuriem procesuāli ir noteikts pierādīšanas pienākums. Proti, prasītājam jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus.

Arī CPL 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, savukārt Atbildētājam savi argumenti.

Ņemot vērā minēto, tiesas ieskatā Prasītāja lietā nav iesniegusi tādus pierādījumus, kas liecinātu, ka Latvijas Republika un Atbildētāja L.Dārzniece Prasītājai būtu ar savu prettiesisku rīcību radījusi zaudējumus, līdz ar to, arī morālo aizskārumu. Tiesas process, ko iniciējusi maksātnespējas procesa administratore Atbildētāja L.Dārzniece, noritējis likumīgā kārtībā, kas beidzies ar likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu, ko savas kompetences ietvaros, saskaņā ar CPL normām izpildījis zvērināts tiesu izpildītājs J.Šņepsts, pamatojoties uz nekustamā īpašuma vērtētāja /pers. B/ Nekustamā īpašuma vērtējumu.

Savukārt, pārējos pušu argumentus tiesa nevērtē, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību tiesas atziņas, proti, kā vairākkārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu (sk., piemēram, 61.punktu 1994.gada 19.aprīļa spriedumā „Van de Hurk vs The Netherlands" (iesnieguma Nr.16034/90)).

Tiesnešiem ir jāuzklausa visi argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu lietā 10153/82 Austria).*

Ņemot vērā to, ka prasība pret Atbildētājiem ir noraidāma, nav pamata, saskaņā ar CPL 41.panta un 44.panta noteikumiem, no Atbildētājas par labu Prasītājai piedzīt tiesāšanās izdevumus, savukārt, Prasītāja ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.panta pirmo daļu, 97.panta pirmo daļu un 189.-194.pantiem,

nosprieda:

/pers. A/, personas kods /personas kods/, prasību pret Latvijas Republiku LR Tieslietu Ministrijas personā un likvidētās SIA "/Nosaukums A/ " maksātnespējas procesa administratores Ligitas Dārznieces, personas kods , par zaudējumu piedziņu, pilnībā noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnesis R.Silakalns

Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

---

[1] https://www.vertetaji.lv/sertifikacija/sertificetie-nekustama-ipasuma [aplūkots 03.05.2022.].

[2] Maija Paļčikovska "Tiesneša objektivitāte un neitralitāte: sacīkstes principa realizācija", Jurista vārds, 2007.gada 27.novembris NR.48 (501).